

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
Zastupitelstvo hlavního města Prahy

PID

Výbor pro zdravotnictví a bydlení ZHMP

ZÁPIS z 9. jednání

Výboru pro zdravotnictví a bydlení ZHMP konaného dne 16. 3. 2017 v 15:00 hod.

1. patro, místnost č.135, Nová Radnice, Mariánské nám. 2, Praha 1

- Přítomni:** Ing. Jarmila Bendová, PhDr. Helena Briardová, Doc.Ing.Mgr. Martin Dlouhý, Dr., MSc., Ing. Miloš Růžička, MgA. Eliška Kaplický Fuchsová, Bc. Libor Hadrava
- Omluveni:** Mgr. Daniel Štěpán, PharmDr. Petr Fífk, Mgr. Ondřej Počarovský
- Nepřítomni:** viz omluveni
- Hosté:** RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D., , MUDr. Miroslav Šuta, , Mgr. Jiří Guth Jarkovský
- Jednání řídil:** Ing. Miloš Růžička, předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení ZHMP

Text zahájení:

Začátek jednání v 15:00 hodin.

Předseda VZB přivítal přítomné. Oznámil, že se z jednání omluvili tři členové výboru a konstatoval, že VZB je usnášeníschopný.

Dále přistoupil k jednání o programu. Z bodu 4 programu původně zveřejněného programu navrhl stažení tématu „Žádost paní Blanky Musílkové o prošetření hospodaření s dotovanými byty MHMP“. Sdělil, že tato informace o vyřízení žádosti bude zařazena na program příštího jednání výboru, a to z důvodu nepřítomnosti navrhovatele tématu pana Mgr. Daniela Štěpána. Dále předseda výboru představil hlavní téma tohoto jednání - Ovzduší a naše zdraví. Uvedl, že souvisejícím tématem bude i představení pracovní skupiny pro přípravu regulačního řádu HMP. Dalším je pak informace o využití „Domu učitelů“.

Schválený program:

Bod	Věc
1.	Úvod
1.1.	Schválení programu jednání, volba ověřovatele zápisu
1.2.	Schválení zápisu z minulého jednání
2.	Představení nového ředitele Odboru bytového fondu ZHMP p. Ing. Josefa Tunkla
3.	Znečištění ovzduší a jeho zdravotní dopady
4.	Informace o využití nemovitosti "Domu učitelů" v Kutilově ulici č.p. 3061 v Praze 4
5.	Různé

K jednotlivým bodům programu:

1. Úvod

1.1. Schválení programu jednání, volba ověřovatele zápisu

Předkladatel: předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení ZHMP

Usnesení č. U-VZ-0025

Výbor pro zdravotnictví a bydlení ZHMP

I. schvaluje

program 8. jednání a ověřovatele zápisu, kterým je paní MgA. Eliška Kaplický Fuchsová

pro: 5, proti: 0, zdržel se: 0, mimo místnost: 0

1.2. Schválení zápisu z minulého jednání

Předkladatel: předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení ZHMP

Usnesení č. U-VZ-0026

Výbor pro zdravotnictví a bydlení ZHMP

I. schvaluje

zápis jednání výboru ze dne 16.2.2017

pro: 5, proti: 0, zdržel se: 0, mimo místnost: 0

2. Představení nového ředitele Odboru bytového fondu ZHMP p. Ing. Josefa Tunkla

Předkladatel: předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení ZHMP

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Představil pana Ing. Josefa Tunkla, ředitele Odboru bytového fondu MHMP s tím, že ho požádal o představení jeho koncepce a vize, se kterou přichází. Uvedl, že by bylo dobré se zmínit, že byl nějaký odbor, došlo k jeho rozdělení, jaké jsou výhody a nevýhody tohoto rozdělení.

Ing. Josef Tunkl, ředitel Odboru bytového fondu MHMP: Zahájil své vystoupení tím, že celý život působil ve správě majetku. Posledním jeho působištěm byl Pozemkový fond ČR. Zde se jednalo o správu asi jen 638 bytů v rámci České republiky, ale o to víc bylo spravováno pozemků a ostatních nemovitostí. Odbor, do kterého nyní na MHMP nastoupil, vznikl rozdělením původního SVM na HOM a OBF. Původní sloučení mělo jednu velkou výhodu, avšak za situace kdy Praha má poměrně mnoho majetku, to byla výhoda spíše teoretická, byla to výhoda propojení informací. Nicméně s ohledem na množství majetku lze považovat realizované rozčlenění dotčeného odboru za rozhodnutí správné, a to zejména z důvodu efektivní správy nemovitostního portfolia. Vždy je vše o kapacitě, kapacitě lidí, kapacitě dat. Navíc občas ne všechna data jsou ve správný čas na svém místě. Díky tomu vzniká delikvence neplatičů, která narůstá do časového úseku delšího než 3 měsíců, co se týká placení nájemného. Dalším problémem je

neefektivní využívání bytů, tedy než se odbor dozví, že byl byt vyklizen na základě rozhodnutí soudu nebo na základě konání exekutora, tak to leckdy trvá opět delší dobu než 3 měsíce. Často se stává, že se byty vrací v dezolátním stavu, byt je nutné opravit a ne vždy je reálné včas ho do dalšího pronájmu vrátit. Někdy tak byt nevydělává po dobu 5-ti, 6-ti, leckdy i 7-mi měsíců. Ing. Tunkl uvedl, že jeho představa je taková, že tento čas efektivně zkrátí, tak aby nedocházelo k těmto prodlevám, aby platba byla ihned přiřčena k určitému bytu a MHMP ihned věděl o případném neplacení. Uvedl, že veškerá efektivita je mít informace, umět s nimi dobře hospodařit a řádně je využít. S touto představou přišel na OBF MHMP.

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Dotázal se na analýzu radního p. Lacka, sdělil, že v brzké době by měly být tyto údaje zanalyzované.

Ing. Josef Tunkl, ředitel Odboru bytového fondu MHMP: Analýza je řešena, ale současně čekáme na zákonnou úpravu. Je otázka, zda bude dána povinnost mít určité množství sociálních bytů, zda se to bude týkat hl. m. Prahy jako celku. Zákon zatím neurčuje jestli MČ budou muset samostatně vytvořit prostor pro sociální bydlení nebo jestli to bude záležitostí hl.m. Prahy jako takové. To co nám bude uloženo zákonem, je věc, která celou tuto problematiku také výrazně ovlivní.

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Je v kontextu toho, co bylo řečeno vůbec nějak technicky, právně reálné uvažovat o tom, že nevíme, zda ty probíhající prodeje bytů jsou v souladu nebo se nám po čase stanou problémem? Laicky řečeno, je možné, že nyní dojde k prodeji bytů, abychom je za dva roky opět stavěli?

Ing. Josef Tunkl, ředitel Odboru bytového fondu MHMP: Existuje určitá skupina lidí, kteří jsou třeba postižení nebo jsou nějak vyhranění, třeba věkem nebo finančně. Chceme vytvořit systém jakéhosi hybridního bydlení, ať už se jedná o ty, co se vrátili z výkonu trestu, z dětského domova apod. Nechceme tyto lidi vyčleňovat do jakýchkoliv get, naopak bychom je rádi integrovali mezi další skupiny osob. Aby tam bydleli jak ti bohatší, tak i sociálně potřební a ostatní.

PhDr. Helena Briardová: „Rozuměla jsem dobře, že spravujete 638 bytů?“

Ing. Josef Tunkl, ředitel Odboru bytového fondu MHMP: „Ne, ne spravoval jsem 638 bytů v rámci celého portfolia. Bylo to takové vyhraněnější, jak pohraničí, tak i třeba tady MČ Březiněves. My jsme těch bytů měli relativně málo, část bytů se privatizovalo privatizačními projekty na základě schválení MF ČR a později vládou ČR.“

PhDr. Helena Briardová: „Chtěla jsem se zeptat, vy se o těch neplatičích dozvídáte do 3 měsíců, oni platí nájem složenkami nebo převodem k určitému datu? My s tím máme na městské části pochopitelně také problém, také se to dozvídáme do 3 měsíců a je to pozdě, není to dobře. Problém se tím zhoršuje, dluh se zvyšuje, nabíhá penále. Bylo by potřeba najít nějaký mechanismus, abychom tyto informace měli okamžitě již po 1. měsíci neplacení. Ráda bych sdílela Váš optimismus, že se Vám podaří dostat neplatiče z bytu do 3 měsíců. Nám se to daří tak spíše do roka, a to ještě s velkým otazníkem.“

Ing. Josef Tunkl, ředitel Odboru bytového fondu MHMP: Sdělil, že vše je o nastavení politiky bydlení. V současné době jsou platné smlouvy, které tady jsou, které jsou převzaté historicky a z těch se poměrně špatně vychází. Stává se, že člověk zneužívá, že byt má poskytnutý hl. m. Prahou, ale přitom ho využívá ke krátkodobému ubytování přes inzerci. V tomto směru při tvorbě nového občanského zákoníku Prof. Eliáš situaci poměrně ztížil, když dal více práv na stranu nájemce než na stranu naší. Na druhou stranu se vychází z ochrany postavení slabšího, z toho, že Praha je silnější, majetkově i celkově. Dále uvedl následující: „Moje představa je udělat úpravu smluv, aby došlo k přitvrzení práva. Je to však dlouhodobý proces, který nelze vynutit. Dá se ale řešit vše, i např. problémové lokality, ale jde to jen tvrdou prací, je to i o správcích, kteří toto dělají. Jde o to, abychom měli dopad i na správcovské firmy, jejich efektivní výkon činnosti. To vše nás stojí peníze.“

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Rozloučil se s Ing. Josefem Tunklem, poděkoval mu a popřál mu hodně úspěchů v jeho práci.

Tento bod byl ukončen předsedou výboru bez usnesení.

3. Znečištění ovzduší a jeho zdravotní dopady

Předkladatel: předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení ZHMP

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Představil RNDr. Bohumila Kotlíka, Ph.D., zástupce Státního zdravotního ústavu. Dále sdělil, že následovat bude vystoupení MUDr. Miroslava Šuty, který bude spíše vystupovat jako nezávislý hodnotitel.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Poděkoval za pozvání. Sdělil, že je si vědom, že jeho pozvání je do velké míry spojeno s poslední smogovou situací v hl. m. Praze v lednu tohoto roku, kdy se Praha po několika letech musela vyrovnávat s realitou – smogovou situací.

Dále uvedl: „My se problematikou týkající se vlivu znečištěného ovzduší na lidské zdraví zabýváme dlouhou dobu a dostali jsme se do situace, že zpracováváme podklady pro vládu, a v rámci podkladů pro ročenku ŽP Prahy, i pro Prahu. K dotazu předsedkyně spolku Za naši budoucnost, kde jsou tato data pro ty občany, kteří nemají internet, uvedl, že přístup je k těmto údajům nejen na internetu, ale údaje jsou předávány i dále médiím.

„Zabýváme se zdravotními riziky exponovaných osob. Musíme se k informaci o možném vlivu na zdraví dostat. Prvním základním mýtem je, že všechno řeší limit. Musíme látky kvantifikovat a následně odhadovat dispozici, tj. jakým látkám je ta která část obyvatelstva vystavena. Snažíme se odpovědět na to, jaké účinky může mít ta která látka a jak velké jsou tyto účinky, tedy odhadnout zdravotní riziko. Musíme ho charakterizovat. Řešíme jaké konkrétní účinky má ta která látka.“

Data se přebírají z epidemiologických studií například z různých pracovních prostředí, nebo můžeme hodnotit další věci na různých úrovních látek, a to i ve vztahu k existujícím toxikologickým informacím. Experimenty na dobrovolnících se již nedělají.

RNDr. Kotlík ukázal graf prahového účinku, který ukazuje vztah mezi dávkou a účinkem, na základě kterého jsou pro prahově působící látky (látky, u kterých existuje hodnota, pod kterou nejsou zdravotně významné), stanoveny referenční dávky. Sdělil, že vždy je podstatné jejich množství, neboť každá látka je za určitého množství nebezpečná. Druhou skupinou jsou látky s bezprahovým účinkem, kdy riziko poškození zdraví je vždy nenulové. U prahových částic s rostoucí expozicí roste závažnost poškození, u bezprahových částic roste pravděpodobnost (riziko) poškození. U bezprahových částic se tedy hovoří o pravděpodobnosti vzniku onemocnění, např. nádorového.

Tyto hodnoty jsou pak zahrnuty do stanovení limitů – limit je vlastně jen politický závazek státu do určité míry chránit své obyvatele.

Předsedkyně spolku Za naši budoucnost: Rozhořčeně komentuje špatný stav ovzduší v Praze, a to zejména v kotlině pražské. Konání v tomto ohledu považuje za trestné činy. Sděljuje, že k této problematice má spolek řešení již 10 let. Vše tlumočí 12 let desetitisícům lidí. Posílá členy výboru na onkologická oddělení, uvádí, že magistrátní úředníci mají velké platy, ale nic nedělají. Celkově ruší jednání hlasitým přerušováním přednášejícího.

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Opakovaně žádá předsedkyni spolku Za naši budoucnost, aby nevyrušovala, nepřerušovala vystoupení RNDr. Kotlíka a nechala výbor jednat. Současně nabídl zástupkyni spolku osobní jednání mimo zasedání tohoto výboru.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Dále uvedl, že imisní limit je umělý nástroj, který se nějakým způsobem snaží řídit kvalitu ovzduší, k ničemu jinému neslouží. Limit vždy přihlíží k dalším aspektům. Tím je současný stav, technická proveditelnost, velikost populace v riziku, možnost kontroly a další. Vždy však limit musí být kompromisním řešením. Hodnoty, které dává WHO, mají charakter doporučených hodnot, které vždy jsou a musí být přísnější, protože vychází z jiného úhlu pohledu. Sdělil: „Teď se omlouvám, ale technicky musím říci, že nás jako zdravotníky limity tolik nezajímají, my vycházíme z doporučených hodnot. Potřebujeme znát nebezpečnost látek, co jsou v ovzduší, a potřebujeme znát expozici. Musíme vědět, čemu je populace vystavena. Jakým způsobem se k expozici dostáváme? Buď vezmeme to, co skutečně naměříme na oněch cca 120-ti měřících stanicích v ČR a na 15 měřících stanicích v Praze a výstupy hodnotíme ve vztahu ke stanovenému imisnímu limitu (je to systém ano x ne – překročeno x nepřekročeno, toto má větší vazbu spíše na reporty Evropské Unii) nebo využijeme toxikologické podklady, které máme k dispozici a spočítáme/existujícími modely odhadneme, co to vlastně znamená. V našem případě mohou být i podlimitní hodnoty zdravotně závadné.“

„To co se dá najít na příslušných stránkách, může být například informace o naměřených hodnotách – režimové i agregované, včetně charakteristik datového souboru.

Viz:

- Stránky ČHMÚ – tabelární ročenky:
http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/tab_roc/tab_roc_CZ.html
- Stránky ČHMÚ – tabelární ročenky:
http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/grafroc_CZ.html
- Stránky ČHMÚ – 5leté průměry:
http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/ozko_CZ.html

Dostáváte tak informaci o hodnotách, které byly v daném místě naměřené. Najdete popis datového souboru. Případně můžeme data agregovat v čase, z toho se vytváří mapy, které za dobu 5-ti let agregují data a jsou z toho určité hodnoty. Náš přístup hodnotí konkrétní definované typy městských lokalit, jejich zátěž. Pak už můžeme údaje hodnotit skupinově.

Viz: stránky SZÚ - http://www.szu.cz/uploads/documents/chzp/ovzdusi/imisky/agr_tab_2015.pdf

Asi 5 let děláme to, že máme celou ČR rozparcelovanou do celkem 17-ti typů městských lokalit, což má několik výhod. Zprv jsme schopni město rozdělit a hodnotit individuálně, zadruhé jsme schopni odhadnout zátěž i v místech, kde není měření, zatřetí jsme schopni odhadnout průměrnou zátěž v městských lokalitách. Odhadneme pro dané typy lokalit zdravotní rizika a pak můžeme odvozovat vliv narůstající dopravy, průmyslové zátěže, klasická rizika, kde narůstá doprava, průmyslová výstavba apod. Rok co rok jsme schopni se dostat k určité informaci, jak skutečnost vlastně vypadá.“

Předsedkyně spolku Za naši budoucnost: Sděluje, že spolek žádal o umístění měřicí stanice v Holešovičkách, ale bylo to zamítnuto. Proto se ptá kolik je umístěných stanic a zda je měřicí stanice na Náměstí Republiky a kotlině pražské? Odpověď je: „Není, stanic je 14“. Hovoří o podvodném umístění měřicí stanice před 14-ti lety, o mafiánském zrušení měřicí stanice na Náměstí Republiky. Slovně napadá členy výboru, kteří podle ní hovoří o blbostech a ničemu nerozumí.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: „Když se podíváte na grafy, tak jednoznačně ve městech je nevýznamnějším zdrojem doprava, protože dopravní Hot spoty nám vyskakují a je vidět, kde jsou hodnoty nejvyšší. Primárně hodnotíme dlouhodobou expozici. Jde ale i o hodnocení krátkodobých hodnot, případně smogových situací. Jejich dopad se týká primárně zdravotně oslabených citlivých skupin obyvatelstva. O akutním působení hovoříme především u lidí, kteří mají nějakým způsobem zatížený imunitní systém. Nehovořím přitom o chronickém působení, to je zcela jiná kapitola. Proto v případě smogu to, co jsme zdůrazňovali, bylo, že se nejedná o akutně významné zatížení, avšak s výjimkou lidí, kteří mají právě onen zatížený nebo ještě zcela nevyvinutý imunitní systém (chronická onemocnění respirační, KVO systému, rekonvalescenti, starší lidé, těhotné ženy, děti).

Celkově jsme schopni odhadnout, kolik škodlivin jde z lokálních topenišť, z průmyslu, dopravy, kolik z jiných zdrojů. Situace se velice zvolna zlepšuje v zatížených lokalitách, ale bohužel se velmi pomalu zhoršuje v těch čistých lokalitách. To se dá konstatovat u benzo[a]pyrenu, totéž se dá říci i o základních látkách jako je prach nebo ve specifických lokalitách benzen, arsen nebo nikl. Nejsme bohužel schopni tímto postupem pokrýt malá sídla. Co malé sídlo, to absolutně unikát v rozptylové situaci. Měření máme majoritně v místech nad 5000 obyvatel. Tedy můžeme říci, že máme pokrytou zhruba polovinu obyvatel ČR. Bohužel s tímto zatím nedokážeme nic víc dělat. Letošní situace se na celkových výsledcích samozřejmě významně projeví. To se dá celkem očekávat.

Viz:

- Stránky SZÚ – průběžná roční imisní situace - <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/imisni-situace>
- Stránky SZÚ – zprávy systému MZSO-CSMON - <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/mzso>

Dostali jsme se k tomu, že máme jakýsi odhad expozice. Při trochu šikovném používání se z toho dá leccos odvodit.

Předsedkyně spolku Za naši budoucnost: Hovoří o „oblbování a konci demokracie“, poukazuje na EIA před 12 lety pro výstavbu Blanky. Hovoří o papeži, o tom, co přizvání hosté mají za toto jednání a vystoupení peněz atd..

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: „Víme, že uváděná data mají velkou míru nejistoty. Nemůžeme s naprostou jistotou říci, zda je dané číslo zcela správné. My vám řekneme, že to a to je střední hodnota, nic jiného bohužel nemůžeme říci.

Znečištění ovzduší se hodnotí více způsoby – používá se například „Hazard Index“ (podíl měřené hodnoty vůči referenční hodnotě – obecně se udává, že pokud je hazard index pod 0,5 pak můžeme konstatovat, že není zásadní zdravotní riziko. Imisní limity, včetně těch v ČR jsou většinou konstruované na určitou společensky přijatelnou míru

(většinou 1*10⁻⁶). Málokdo ale ví, že se tento údaj dělí pro roční výpočet ještě 70, čímž se dostáváme do zcela jiných hodnot. Celkově můžeme říci, že pokud se nám vrátí ty zimy, co byly dříve, tak budeme zpátky o 10 let. Nám v současné době hodně pomáhá meteorologie. Je sice pravda, že se zlepšuje kvalita vozidel, ale na druhou stranu se výrazně dramaticky zvyšuje jejich počet. Vstupují nám do toho nová topeniště, což je výrazný problém především v malých vesničkách. Lidé si celkově hodně pletou pojem ekologický a obnovitelný, to je zásadní rozdíl. Tedy ekologická spalovací kamna či ekologický motor je nesmysl.

Existuje další údaj, který označujeme termínem kvantifikace přídatného rizika, které stanoví, kolik lidí pravděpodobně zemře předčasně. Dá se říci, že každý 100. člověk zemře, a lze následně odhadnout, kolik jich z toho asi zemřelo za rok díky vlivu škodlivých látek z ovzduší. Interpretovat to je ale těžké. Dostáváme se k tomu, že když to přepočítáváme na rok, tak získáme odhad. Lze říci, že za rok 2014, 2015 hovoříme za ČR až o 100 tis. let ztráty života. Pokud se to přepočítá na život jednoho člověka, pak mluvíme zhruba o tři čtvrtě roku ztráty života.“

Viz:

Stránky SZÚ - <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/ovzdusi-a-zdravi>

MUDr. Miroslav Šuta: Zahájil svoji prezentaci tím, že se domnívá, že svým odlišným zaměřením prezentace, by mohl zajímavě doplnit prezentaci a sdělení RNDr. Kotlíka, a to především o uvedení, které látky jsou těmi hlavními znečišťujícími látkami a dále o vysvětlení, jaký je vztah mezi limity, které porušujeme a mezi hodnocením rizik. K tomu, abychom mohli seriózně hodnotit zdravotní rizika, je třeba znát účinnost látek a jejich nebezpečnost. Za posledních 30 let se změnila látka, kterými se zabýváme. Před 30-ti lety to byl oxid siřičitý, pak to bylo olovo, poté prach ve velikosti PM₁₀, o kterém hovoříme i dnes, kdy se zabýváme stále jemnějším a jemnějším prachem.

MUDr. Miroslav Šuta stručně uvedl, že vystudoval všeobecné lékařství. Poté postgraduálně absolvoval několik semestrů toxikologie a farmakologie. Uvedl, že dnes již vyšly 3 edice publikace o účinných emisích z dopravy na lidské zdraví. Protože vždy logicky vyvstane otázka: Jak to chcete řešit? Stal se spoluautorem publikace, „Aby se ve městech dalo dýchat“, která shrnuje příklady opatření zaváděných v různých zemích a regionech. Jedná se tedy o snahu o reakci na tuto otázku.

„Lze říci, že dnes nejvíce měříme prachové částice, oxidy dusíku a polyaromatické uhlovodíky, jmenovitě benzo(a)pyren. V minulosti byl velký problém v Praze i oxid siřičitý. Došlo však k odsíření největších zdrojů a např. k zavedení nízkosírné nafty. V létě do budoucna bude patrně rostoucím problémem tzv. letní fotochemický smog.“

Ukázal také shrnutí toho, jak vlastně znečištěné ovzduší na zdraví lidí působí. Data jsou převzata z EU konkrétně z Evropské agentury pro životní prostředí. Jedná se o kalkulaci, pravděpodobnost předčasného úmrtí na základě dostupných dat. Odhaduje se, že v EU každoročně předčasně umírá 400 tisíc lidí. České republice přisuzuje tato agentura ročně kolem 10 tisíc předčasně zemřelých a zkracuje se tak život průměrně cca o 8,6 měsíců.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Sdělil, že podle údajů WHO z r. 2013 umírá každoročně ve světě 5,5 mil. lidí (majoritní je Indie, Čína, Pákistán), zbytek 1,5 mil. je pro Evropu, Afriku a Spojené státy.

Předsedkyně spolku Za naši budoucnost: Rozzlobí se, že nejhorší situace na světě je v Praze, uvádí, že nejhorší je kotlina pražská s tím, že by pan doktor měl jít pod okna onkologie ve FN Bulovka. Sděluje, že vše, co říká pan doktor, jsou jen blbosti, hlasitě vstupuje do vystoupení. Následně diktuje již tichým sdělením svůj požadavek o následující záznam do zápisu: Žádá, aby se přítomní seznámili s veškerou dokumentací ředitelky MHMP k problematice špatného ovzduší v Praze, kterou eviduje paní Ing. Topolová a dále, aby se všichni přítomní seznámili s 35-ti stranami tisků k této otázce z archivu pana ředitele Trnky. Upozorňuje na prozkoumání nejzávažnějších důkazů ČHMÚ, Krajské hygienické stanice a MZ ČR ve věci 9. celoměstsky významné změny, která se týká nejhroženější části pražské kotliny u FN Bulovka (více na www.zanasibudoucnost.cz).

MUDr. Miroslav Šuta: „Máme srovnání s Evropskou unií. Jsme zhruba v průměru Evropské unie. Samozřejmě v různých místech je situace různá, nejhorší je v Ostravě a okolí.“

Co je třeba říci, že na prachové částice se váží další látky, mimo jiné těžké kovy a aromatické uhlovodíky jako je např. již zmiňovaný benzo(a)pyren. Je také třeba zdůraznit, že k celkovému zatížení prachem přispívají sekundární prachové částice, které vznikají z některých plynů, v dopravě je to z oxidu dusíku. Když se dělá chemická analýza prachu, tak se může v různých oblastech lišit a právě tyto sekundární prachové částice mohou hrát podstatnou roli. Při vystavení se (expozici) těmto látkám je také podstatné, jak moc pobýváte venku nebo ve vnitřním prostředí. Většina tráví více času v interiéru a tam také záleží, jak se v interiéru chováte. Tedy např. v rodinách kuřáka můžete být samozřejmě více zatíženi než v exponované venkovní oblasti. To je jednoznačně další faktor, který je třeba zohlednit při analýzách zdravotních rizik. Prachové částice velké tj. PM₁₀ jsou několikanásobně menší než síla

lidského vlasu, další menší částice jsou pak ještě menší. tzv. ultra jemné asi 500krát až 1000krát menšího průměru než lidský vlas. Tedy v každém případě jsou zcela okem neviditelné.“

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: „Jaký je rozdíl např. v migraci částic PM₁₀ a těch menších?“

MUDr. Miroslav Šuta: „Obecně platí, že čím menší částice, tím se dostane dále. Čím je částice větší, tím dříve spadne. Zatímco částice PM₁₀ pokud sedíme v klidu a dýcháme, tak se zachycují převážně v dutině nosní, menší částice se dostanou až do plic. Je proto podstatný rozdíl, zda ve smogu třeba sedíte v tramvaji nebo si jdete zaběhat. Nejmenší tzv. ultra jemné částice se pak dostanou přímo do plicních sklípků a z nich do krve. Proto se zabýváme stále více těmi malými prachovými částicemi.“

Ke krátkodobým účinkům (hodiny a dny, kdy jsme vystaveni vyšším koncentracím – smogová situace), které máme prokázané na velkých studiích, to jsou nepříznivé účinky na záněty dýchacího systému, na cévní systém, máme doloženou vzrůstající spotřebu léků, vyšší počet hospitalizací a předčasná úmrtí. Horší je to s těmi dlouhodobými účinky. Ty bychom v České republice nebyli schopni stanovit. Nemáme totiž žádnou dlouhodobou epidemiologickou studii, která by toto sledovala. Některé jiné země jsou prozíravější, např. ve Spojených státech sledují 6 měst již dlouhou řadu let, asi 40 let. Sledují se tisíce a tisíce lidí, a z toho pak můžeme dovozovat dlouhodobé účinky. Samozřejmě takové studie mají i jiné země, takových studií je více, tedy i na jiných kontinentech (Evropa, Asie). Bylo zjištěno, že při dlouhodobě vyšších koncentracích se zhoršují plicní funkce dětí i dospělých, rostou onemocnění dolních cest dýchacích, vzniká více obstrukčních plicních onemocnění, dochází ke zkrácení dožití. Jedná se i o jednu z příčin kardiovaskulárních chorob. Drtivá většina problémů je právě onemocnění cév.

Umíme zdravotní rizika i kvantifikovat právě na základě oněch velkých studií. Na jejich podkladě stanovila před více než 10-ti lety WHO tzv. Air Quality guidelines (AQG) – (PM₁₀ – 20 µg/m³, PM_{2,5} – 10 µg/m³), tedy cílové hodnoty, kterých bychom měli z pohledu zdraví dosáhnout. Jen pro srovnání roční průměr pro prach je stanoven momentálně na limit na 40 µg/m³. Tady Praha tento limit nepřekračuje. Pro jemnější prach je doporučení 10 µg/m³, limit máme 25 µg/m³ a máme v této zemi místa, kde tento limit bohatě dramaticky překračujeme. Praha není nejhorší v ČR a není ani nejhorší v EU, to není pravda (pozn.: reakce na výkřiky paní ze spolku Za naši budoucnost). Nicméně zdravotní rizika se nepočítají z překročených limitů, ale z hodnoty, od které jsou doloženy negativní účinky na zdraví. Tedy pokud máme lokality, kde není překročen limit 25 µg/m³ (ve Spojených státech měli nastavený limit na 15 µg/m³ a nyní to zpřísnili na 12 µg/m³), ale doporučená hodnota je překročena dvojnásobně (20 µg/m³), tak se nám zvyšuje kardiovaskulární úmrtnost zhruba o 12%. Když si vezmete, že třeba v Ostravě jsou místa, kde se přesahuje 40 µg/m³, tak jsme ještě v podstatně vyšších dopadech. Rozhodnutí o limitu 40 µg/m³ pro PM₁₀ a 25 µg/m³ pro PM_{2,5} jsou rozhodnutí politická a nikoli odborná. Je tedy na našich politicích, jak budou na tyto hodnoty a jejich dopady reagovat.

Ultra jemné prachové částice jsou nositelé škodlivých látek a my nyní zjišťujeme, co s tím můžeme dělat. Tyto ultra jemné prachové částice jsou i nositelé již zmiňovaného benzo(a)pyrenu. Zatím ještě ani nemáme stanovené limity a zjišťujeme, co s naším zdravím mohou dělat. Další záležitostí jsou také tzv. Black Carbon, což v Praze z velké části tvoří částice z dieslových motorů. V mnoha jiných oblastech jsou to i částice z lokálních topenišť. Problém je, že tyto částice jsou tak jemné, že je vdechneme až do plicních sklípků, odtud se díky své jemnosti dostávají do krve. Zde způsobují ultra jemné částice narušení povrchu stěn cév, kde později dochází k usazování cholesterolu, což vede k srdečně-cévním onemocněním.

Nový poznatek, starý jen několik málo let je to, že přímo z mozku nám vede nerv, který vede do dutiny nosní. Podél něj jsou schopné tyto částice migrovat. Dostávají se tak z nosu přímo do mozku. Zjistilo se, že u pokusných zvířat po několika dnech vdechování těchto částic došlo ke změnám ve vývoji mozku. Proto se snažíme studovat možný vliv těchto částic také na degenerativní procesy mozku. Máme výsledky pokusu na zvířatech, kdy se nasával ultra jemný prach vyskytující se na ulici a prachové částice poté vdechovala v laboratořích pokusná zvířata. Po několika dnech došlo ke změně na mozek těchto laboratorních myší.

Při měření ultra jemných prachových částic docházíme k tomu, že je velký rozdíl v hodnotách při měření na místech jen nepatrně od sebe vzdálených. V Praze je jedna stanice, která trvale měří tyto ultra jemné částice, je to v Suchdole. Kromě toho se dělají další studie a různá měření. V rámci jednoho z nich jsme naměřili např. na autobusové zastávce u Evropské ulice trojnásobné množství těchto jemných prachových částic ve stejnou dobu během pracovního dne v porovnání s nedělí (rozdílná intenzita dopravy). Navíc v průběhu měření dochází u těchto jemných prachových částic k velkým výkyvům. Např. na autobusové zastávce přímo u silnice se hodnoty mění významně během vteřin, pokud místem projede vozidlo s vysokými emisemi, např. nefunkčním dieslovým prachovým filtrem. Tato měření nejsou k tomu, abychom řekli, že některá místa jsou nebezpečná nebo abychom nějak strašili lidi, ale místním měřením docházíme k tomu, jak významným zdrojem jsou třeba staré dieslové motory

bez filtrů, které při aktuálním měření velmi výrazně zvyšují naměřené hodnoty. Skutečně ta hodnota měření v daný okamžik průjezdu takového vozidla abnormálně vyletí nahoru. Z toho se dá vlastně u projíždějících vozidel měření určovat, kdo má u diesellového motoru funkční filtr a kdo ho má poškozený, vymontovaný nebo nefunkční. Hodnoty naměřené v daném místě ovlivňuje celá řada záležitostí, třeba i to, kde stává autobus, kde nestává a mnoho dalších.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Doplnil technickou poznámku, doporučil pozvání pana Doc. Vojtíška z ČVUT, který se dlouhodobě zabývá problematikou chodu motorů. Jeho výsledek označil za velmi zajímavé.

MUDr. Miroslav Šuta: Doporučil současně Dr. Ing. Ždímalu z Akademie věd, kde provádějí požadovaná měření. Pan Ing. Vojtíšek na ČVUT provádí měření emisí přímo v laboratoři. Mají ale i měřicí zařízení, kdy jsou schopni provádět měření přímo v reálném provozu, neboť se ukázalo, že právě při měření v reálném provozu dochází k jiným zjištěním než v případě laboratorních měření při standardních testech vozidel.

Krátce zmínil také právní úpravu v ČR. Připomenul, že ČR již požádala EU o výjimky, aby limity pro prach PM_{10} mohla překračovat. EU rozhodla dne 28. 9. 2009, prostřednictvím Evropské komise, o zproštění povinnosti dodržet limit v několika lokalitách v ČR. Bylo to podmíněno zpracováním Plánu kvality ovzduší pro dosažení limitů. Limity však ČR nedosáhla ani v roce 2011 ani později. Praha požádala o prodloužení této výjimky, čemuž nebylo vyhověno. V současné době probíhá s ČR již několik let procedura pro porušení povinností a jsme ve stádiu posledního varování před podáním žaloby u Evropského soudu.

Dále uvedl: „Nyní se předpokládá, že se bude provádět revize roční doporučené hodnoty pro $PM_{2,5}$. WHO navíc uvažuje o tom, že by zavedla krátkodobá doporučení i pro částice jemnější ($PM_{2,5}$). Existuje doporučení, že by se měl měřit i tzv. černý uhlík (BC), který typicky u nás vychází z dieslových motorů. Celkově je snaha, aby se při vyhlásování smogových situací nevycházelo z částic PM_{10} , ale z $PM_{2,5}$. V současné době ČHMÚ natolik posílil síť měření $PM_{2,5}$, že by to technicky nebyl problém, aby varování byla navázána právě na měření hodnot $PM_{2,5}$. Krátkodobé limity v současné době vychází z doporučení z r. 2004, kdy měření jemných prachových částic bylo ještě málo. Existuje také doporučení o zavedení měření počtu částic, ale nevím o žádném státě, který by tímto způsobem stanovil nějaký limit, jsou to spíše určité referenční hodnoty.“

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Zmínil v tomto ohledu Francii a Německo.

MUDr. Miroslav Šuta: „Zatímco požadované hodnoty v případě prachu se neliší tak drasticky od zatížených lokalit, tak u oxidu dusíku, kde je majoritním zdrojem doprava, se hodnoty v okolí zatížených komunikací liší podstatně více. Vidíte na grafu, že ty požadované hodnoty jsou podstatně menší než hodnoty limitní. Nejhorší údaje jsou tradičně ze stanice Legerova. Pokud se podíváte na Prahu a trochu znáte hlavní komunikační místa v Praze, tak to jsou právě ta komunikační místa, kdy se dostáváme buď k limitu, nebo kdy limit Praha překračuje.“

Polyaromatické uhlovodíky jsou obecně v Praze problémem v místě komunikací, jinde jsou významným zdrojem lokální topeniště (např. Kladensko) nebo průmysl (Ostravsko). V prezentaci se jedná o data za jeden rok. Zrovna v letech 2014 či 2015 jsme měli příznivé meteorologické podmínky, ale je otázka jak se projeví v tomto roce nedávná smogová situace.“

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Doplnil, že oxid dusičitý i dusnatý vznikají při jakémkoliv spalování, tedy i při spalování zemního plynu. Zdrojem těchto látek je tedy nejen doprava, ale je třeba se zamyslet i nad tím, kolik je v Praze zdrojů, které spalují zemní plyn. Dotázal se, jaký objekt je v Praze největším zdrojem znečištění ovzduší oxidy dusíku? Sdílel, že nejhorším zdrojem není spalovna Malešice, ale cementárna Radotín.“

MUDr. Miroslav Šuta: „Může být obrovský rozdíl v tom, že velké zdroje měříme, zatímco u automobilů tyto údaje vychází z určitých modelů (např. EURO6), které jsou už někdy považovány za nerealistické. Například z důvodu zásadního rozdílu mezi emisemi reálnými a emisemi deklarovanými.“

Rád bych ještě zmínil jediný dlouhodobý projekt, který se zabýval dopadem kvality ovzduší na lidské zdraví. Jedná se o Program Teplice ze Severních Čech. Tým vedl pan MUDr. Radim Šrám Dr.Sc.. Bylo zjištěno, že škodliviny ovlivňují i život dosud nenarozených dětí, hovoříme o tzv. nitroděložní růstové retardaci (NRR). Dnes už je takových studií mnohem více, my jsme byly jako ČR jedni z prvních. Každopádně se ukazuje v tomto ohledu, že nejvíce rizikový je 1. měsíc těhotenství. Prokázán byl v této studii vliv na předčasné porody a na ovlivnění porodní hmotnosti. Co začal MUDr. Radim Šrám studovat jsou také PAU – DNA addukty – víme, že např. benzo(a)pyren je schopen se vázat na dědičnou informaci. My teď zatím ještě zcela nevíme, co toto vázání na DNA skutečně způsobuje.“

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Poděkoval oběma hostům a sdělil, že by se rád tomuto tématu na půdě výboru dále věnoval. Uvedl, že hostem příštího jednání výboru bude MUDr. Radim Šrám

Dr.Sc.. Sdílel, že celou situaci bere velmi vážně a že je zřejmé, že se musíme zabývat celým souborem věcí. Nelze najít jednoho jediného viníka, vždy se jedná o soubor vlivů. Dále se zeptal pana doktora Kotlíka, zda je problém sbírat demografická data.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: „My k tomu, abychom mohli jednoznačně a přesně počítat, tak to, co potřebujeme je následující. Přibližně někdy v dubnu, v květnu se dostáváme k prvním informacím, které se týkají statistických ročenek v ČR. Tedy potřebujeme základní statistické údaje. Z těch již můžeme počet úmrtí odhadovat. Pokud chceme počítat další věci jako ztracené roky života, tak potřebujeme ještě úmrtnostní tabulky. Ty Statistický úřad nevydává dříve než v září, v říjnu. Sesbírání dat má bohužel určitou setrvačnost. Existuje určitý metodický postup, který je třeba dodržet. My tak máme k dispozici údaje pro minulý rok či pro předminulý rok. Tudiž statistická data dostáváme pro svoji práci pozdě, ale ke své práci je přitom jednoznačně potřebujeme.“

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: „Jde mi také o způsob života, koncentrace některých aktivit se ve městech v průběhu času dynamicky vyvíjí, řekl bych, že rychleji. Koncentrace se tím mohou přemísťovat.“

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: „Navýšením měřících stanic nemůžeme v žádném případě získat přesnější informace, o tom to není. Přesun stanic není vůbec vhodný, narušila by se jednoznačně kontinuita měření.“

MUDr. Miroslav Šuta: „Zde je maximálně řešením některé stanice doplnit. Je třeba ještě dodat, že v Evropě jsou fascinováni tím, jaký máme nadstandardní počet měřících stanic. Bratislava má jen 4 měřící stanice, Kodaň má asi 4 měřící stanice a Praha jich má 14.“

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: „Já naopak fascinován nejsem, protože vím, že před 15-ti lety byla doprava úplně někde jinde než dnes.“

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Sdílel, že musí v tuto chvíli oponovat, protože pokud se podíváme na měřící stanice v ČR, uděláme si pasportizaci, tak jsme schopni odhadnout zátěž v daných lokalitách. „Vyhovuje nám dlouhodobost informací. V případě přesunu bychom takto hodnotit nemohli. Praha má 1 dopravní Hot spot a to je Legerova, má v podstatě několik městských pozadových stanic, má příměstské stanice, dopravní stanice. Každá je určena k tomu, aby řešila určitý typ zátěže. Nelze postavit stanice na každém rohu, navíc by to bylo velmi drahé.“

MUDr. Miroslav Šuta: „Co vy potřebujete je stabilní síť měření a data o dopravní zátěži. Vědět kolik aut, jakých typů vám projíždí na silnicích. Tedy jaké je složení lokálních zdrojů.“

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: „Jedná se o spoustu proměnných. Jde ale také o to, že pokud se zúčastňujeme projednávání EIA, tak přesně tyto argumenty tam zaznívají.“

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: „Měřících stanic je ještě víc, přibyla stanice Řeporyje a dále stanice ve Státním zdravotním ústavu, bývalá Průmyslová, centrum města je poměrně husté. Praha 5 - Smíchov nad Strahovským tunelem, Legerova Hot spot, Riegerovy sady u Italské ulice, Náměstí Republiky, kde je již z historických důvodů.“

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Sdílel, že je třeba chápat, že by to bylo v pořádku, pokud by v této oblasti věc fungovala tak, jako v oblasti soudnictví. Tedy že někdo vydá určitou interpretaci výkladu zákona a všichni se tím řídí. Podobné by měly být i interpretace údajů osobami zpracovávajícími posudky v této oblasti.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Sdílel, že právě kvůli této věci došlo na SZÚ k započetí vývoje určité metodiky, tedy metodiky pro EIA.

MUDr. Miroslav Šuta: „Pokud bychom vzali 5-ti leté průměry ČHMÚ, našli bychom odpověď na to, o čem tu hovoříme. Na základě těchto dat a na základě informací o zdrojích, se zpracovávají tyto 5-ti leté průměry. Obecně lze říci, že pokud je politická vůle, tak se touto otázkou lze zabývat. Na druhou stranu si ale musíte uvědomit, že měřící stanice je finančně náročná. Nakoupení měřících stanic stojí miliony a provoz stojí statisíce. Je proto otázkou, zda není lepší investovat tyto finanční prostředky do přímého řešení situace. Opravdu je do jisté míry pravda, že zhruba 15 let situace stagnuje, neřeší se vlastní problém. Ke složení emisí jsou vám schopni např. v Berlíně říci, že příspěvek dopravy v daném místě (např. na magistrále) tvoří x mikrogramů z celého zatížení, kolik přispívá tzv. městské pozadí, kolik národní vlivy a kolik přeshraniční přenos emisí. Celkově lze říci, že problém Prahy je jednak provoz v Praze, ale je to i o tom, co se dostává do Prahy z okolí. Tedy kdyby například Praha zrušila veškerý autoprovaz, dojde k určitému přesunu škodlivin z okolí, což se samozřejmě projeví, i když by samotná Praha znečištění neprodukovala. Poté je ještě malá složka tzv. mezinárodních přenosů – min. prachu např. z Německa apod..“

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Poděkoval oběma hostům za jejich prezentaci a přerušil tento bod.

V 17:10 hod. jednání výboru opustil Bc. Libor Hadrava, tímto se stal výbor neusnášení schopným. Bc. Libor Hadrava navrhl před svým odchodem změnu Jednacího řádu výborů ZHMP, a to ve vztahu k veřejnosti, pokud tato opakovaně a soustavně ruší průběh jednání výboru.

V návaznosti na téma Znečištění ovzduší a jeho zdravotní dopady byly prezentovány „Vybrané aktuality z ochrany ovzduší v Praze se zvláštní zřetelem na pracovní skupinu pro přípravu regulačního řádu HMP:

Mgr. Jiří Guth: Započal úvod ve vztahu k související právní úpravě.

Hlavní právní úprava v rámci EU je:

- směrnice 2004/107 obsah arsenu, niklu, kadmia, rtuti a PAU ve vnějším ovzduší (zde jsou konkrétní hodnoty);
- 2008/50 Čistší ovzduší pro Evropu (hlavní současná směrnice)
- 2016/2254: novelizace národních emisních stropů

Nově je aktuální návrh novelizace směrnice o národních emisních stropích. Běží jakýsi „Balíček“ z prosince roku 2013 Program Čistého ovzduší pro Evropu. Jsou zde měkká opatření, ale i návrhy dvou směrnic.

Co se týká řízení pro nesplnění povinnosti (infringement), tak jsou konkrétně tři řízení:

- 1) Výzva z ledna 2017 – Metodika měření a vyhodnocování;
- 2) výzva z července 2016 – překračování limitů NO₂;
- 3) nejvýznamnější je vydání odůvodněného stanoviska z března 2015 k překračování limitů PM₁₀.

K uvedenému bylo vydáno 3. 2. 2017 doporučení Evropské komise, a to obecně (zachovat klesající tendence místních znečišťujících látek), NO₂ (zajistit snížení emise NO₂) a PM₁₀ (zajistit snížení emise a koncentrace PM₁₀).

V Česku platí zák. o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), - § 9 odst. 1, podle kterého Praha pracuje. - Stanovení programu zlepšování kvality ovzduší PZKO CZ01: účinnost od 10.6.2016 (RHMP vzala na vědomí 27.9.2016), obsahem je:

- identifikování dvou zdrojů PM₁₀ pro regulaci dle § 13 uvedeného zákona (cementárna Radotín, lom Zbraslav);
- byl stanoven emisní strop PM₁₀ pro silniční dopravu – v r. 2020 – 60 % z hodnot r. 2011 (vymezeno 35 opatření);
- byla ustanovena pracovní skupina pro implementaci PZKO, jejíž předsedkyní je radní RNDr. Plamínková.

Nově došlo k novelizaci přílohy č. 6 zákona č. 201/2012 Sb., (z.č. 369/2016 Sb. platným od 1. ledna 2017)

Přes § 10 narazíme na tuto podstatnou novelu z letošního roku, týkající se řešení smogové situace. Od nyní se bude vyhlášovat smogová situace mnohem dřív a mnohem přísněji než doposud. Nyní bude vyhlášení na základě klouzavých 12-ti hodinových průměrů (100 µg.m⁻³) oproti původní úpravě, kdy ve třech po sobě jdoucích dnech došlo k překročení 24 hodinové průměrné koncentrace částic PM₁₀ (překročení 150 µg.m⁻³). Došlo tedy i ke snížení hodnot pro vyhlášení smogové situace.

§ 10 odst. 4 zákona – regulační řád – je-li to třeba, vydá obec pro případy vzniku smogové situace regulační řád. Je to nařízení v samostatné působnosti (jedná se o opatření nouzová, krátkodobá, mimořádná). Zákon přitom říká, že regulační řád se nevydává, je-li zřejmé, že omezení provozu vozidel v obci nemůže přispět ke snížení úrovně znečištění. Krátkodobě se toho rozhodně příliš změnit nedá, na druhou stranu si všichni uvědomí, že žijí v nějaké složité situaci, což přispívá také ke změně jejich chování.

Pro přípravu regulačního řádu byla ustanovena pracovní skupina včele s radní RNDr. Plamínkovou.

Složení skupiny:

- Dolínek, Kolínská, Hadrava, Plamínková
- OCP, RFD, PRM, RED (oddělení krizového řízení), ODA – dotčené odbory MHMP
- SZÚ, ČHMÚ, ČVUT – expertní zázemí (RNDr. Kotlík - SZÚ, J. Macoun - ČHMÚ, Doc. Vojtíšek z ČVUT)
- DPP, ROPID, TSK – městské organizace, kterých se regulace přímo dotkne
- KŘP P ČR - Krajské ředitelství policie

- IPR – Institut plánování a rozvoje
- KSÚS (zástupce Krajské správy a údržby Středočeského kraje), RK (zástupce jmenovaný Radou Středočeského kraje)

Pracovní skupina má harmonogram, který prošel Radou R-24916. Byly stanoveny hlavní etapy:

- Rešerše (do 28. února)
- Výběr opatření (první jednání bylo 8. března)
- Zadání a zpracování studie k ověření účinnosti (do 15. května a nejpozději do 31. srpna)
- Zadání a zpracování návrhu regulačního řádu včetně organizačního řádu (do 30. září)
- Legislativní proces
- Projednání v RHMP a vydání nařízení (záměr politiků a úředníků je, aby se vše stihlo před příští sezónou)

Podklady, rešerše, které si nechal MHMP zpracovat:

- Rešerše o regulativních dopravních opatřeních aplikovatelných v podmínkách hlavního města při vzniku smogové situace (ATEM s.r.o. Mgr. Karel a spol.)
- Přehled vybraných opatření pro možnou regulaci dopravy během smogových situací (MUDr. Šuta)
- Dopad dne bez aut na Národní třídě na koncentrace částic v ovzduší (Doc. Vojtíšek)

Výstupy z 1. jednání: Diskuse o proveditelnosti opatření, která jsou různě ve světě již používána.

- **Zpřístupnění (zlevňování) MHD/VHD**, všude (celé HP a okolí – přístup do Středočeského kraje), kde to dává smysl
- **Zpřísnit kontrolu dodržování vyhrazených pruhů pro MHD**, celé území HMP – zpřísnění policie
- **Povolit vyhrazené pruhy i pro OA s více cestujícími**, celé území HMP – vymezení pojmu „více cestujících“
- **„Zpřísnit“ ZPS pravidla** (zákaz parkování nerezidentů), postupně všechny ZPS – bude možné stanovit, že za smogové situace nebudou moci určité typy aut v ZPS parkovat vůbec
- **Sudá/lichá** na celém území HMP – (+ řešení registračních značek na přání)
- **Rozšířit zákaz vjezdu a vůbec jízdy (!) nad 6 t** na celé území HMP – zákaz vnitroměstské jízdy vůbec
- **Zvláštní úklid** (něčím nemrznoucím, proti resuspenzi), vybrané komunikace na celém území HMP

Z tohoto jednání vzešla výzva ke spolupráci se Středočeským krajem (radní pro ŽP p. Ivo Šanc) a nejvíce dotčenými ORP (Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Mělník, Kladno, Kolín a Říčany)

Další jednání této skupiny bude koncem května 2017, a to za účasti vybraného zpracovatele studie a zástupců Středočeského kraje.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Sděлил, že diskuse na tomto jednání byla vedena také o zavedení nízko emisních zón a mýtného. V této otázce jde samozřejmě spíše o dlouhodobější opatření.

MUDr. Miroslav Šuta: „Praha si schválila tuším v roce 2010, že podnikne kroky, aby byl vytvořen právní rámec pro zavedení systému mýtného, ale bohužel nedošlo k žádným krokům. Mýto je samozřejmě dlouhodobá záležitost, na kterou by musela reagovat i související legislativa.“

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Uvedl, že je třeba si uvědomit, že omezením vjezdu do Prahy dojde k zablokování vjezdu do Prahy a jejího přilehlého okolí, kde uvízne i městská hromadná doprava.

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Omluvil se za vyčlenění tématu o využití nemovitosti „Domu učitelů“, ke kterému došlo. Krátce informoval o tom, že situace je taková, že je vysoutěžený nový nájemce a nyní se čeká na to, jak bude nájemní vztah probíhat dál, zejména jak naplní nájemce některé požadavky ve vztahu k určité formě sociálního bydlení.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: Dotázal se, zda Praha ví, že Státní zdravotní ústav zpracovává již 10 let hodnocení zdravotních rizik pro Prahu. Sděлил, že tyto údaje jsou k dispozici od r. 2009 jak pro ČR, tak i pro Prahu. Tedy dá se říct, že Praha má tuto otázku od Státního zdravotního ústavu zpracovanou.

MUDr. Miroslav Šuta: Sděлил, že tyto podklady již využívali, a to při jednáních s primátorem hl. m. Prahy panem Doc. Svobodou. Pak se připravený materiál pro vyhlášení nízkoemisní zóny v Praze nepodařilo schválit, takže podklady jsou vlastně již z té doby zpracované.

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Vyjádřil, že je právě proto rád, že se podařilo toto důležité téma otevřít. Uvedl, že jedna cesta je přes politiky a další je ta, že si o opatření řeknou sami lidé, protože už si jsou vědomi, že něco potřebují. „Rád bych hledal cestu, jak přiblížit data z vašeho ústavu lidem.“, řekl předseda výboru.

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.: „My víme, jaká je situace, kterou tu máme akutní/okamžité dopady a je důležité, abychom se jí seriózně zabývali.“ Uvedl, že pokud dají věc novinářům, udělají z toho obvykle zbytečně paniku. Vyzdvihl, že pouze výjimečně dostávají taková pozvání, jako je to dnešní, tedy aby byla vůle a zájem věc skutečně řešit.

Předseda Výboru pro zdravotnictví a bydlení Ing. Miloš Růžička: Ukončil tento bod bez přijetí usnesení a poděkoval všem za účast.

Ing. Miloš Růžička
předseda Výboru pro zdravotnictví
a bydlení ZHMP

Zapsal:

JUDr. Eva Slavíková
tajemnice Výboru pro zdravotnictví
a bydlení ZHMP

Ověřil:

MgA. Eliška Kaplický Fuchsová
předsedkyně Výboru pro kulturu, památkovou péči,
výstavnictví, cestovní ruch a zahraniční vztahy ZHMP